

Jūs esat saņēmuši Latvijas pļavas augu sēklas. Apsveicam, jūsu rokās ir Latvijas dabas dārgumi! Kā pareizi rīkoties, lai tās sadīgtu?

Jums atsūtītās sēklas paredzētas 4 kvadrātmetrus lielas pļavas daļas piesēšanai ar Latvijas pļavām raksturīgajiem augiem. Lai sasniegtu labākus rezultātus, lūdzam sekot instrukcijai.

1 Kad sēt?

- Labākais brīdis sēklu izsēšanai ir rudens [oktobris – novembris]. Ja tas nav iespējams, sēklas var izsēt arī agri pavasarī, bet ne vēlāk kā līdz 1. maijam!
- Ja sēklas paredzēts sēt pavasarī, saņemto sēklu paciņu ir jāuzglabā sausā, tumšā un vēsā vietā, piemēram, šķūnītī vai uz balkona, kur to var pasargāt no mitruma un grauzējiem. Ja līdz pavasarim sēklas tiks uzglabātas iekštelpās, daļa augu nesadīgs - lai aktivizētos dīģšanas procesi, lielai daļai pļavu augu sēklu 2-4 mēnešus ir jābūt vēsumā.

2 Sēšanas vietas izvēle:

- Izvēlies atklātu vietu, kura lielāko dienas daļu ir saules apspīdēta.
- Izvēlies vietu, kurā nav nevēlamu ekspansīvu vai invazīvu augu – meža suņburkšķis, gārša, pieneņes, slotiņu ciesa, Kanādas zeltslotiņa, daudzlapu lupīna – šīs sugas nomāks dabisko pļavu augu attīstību.
- Labāk izvēlēties vietu, kur zāle ir skraja un graudzāļu velēna ne pārāk bieza.

3 Sēšanas vietas sagatavošana:

- Iezīmē sēklu izsējai paredzēto vietu – 4 m². Konfigurācija var būt gan 2x2 m, gan 1x4 m, vai citādāka.
- Pirms sēklu piesējas zālājam ir jābūt zemu nopļautam, zālei – novāktai.
- Ja nepieciešams, izravē nevēlamos augus – nezāles, ekspansīvās un invazīvās sugas.
- Pēc zāles novākšanas veic augsnes atsegšanu, lai atsegta augsne būtu vismaz 50%. To veic ar ganību ecešām, augsnes kultivatoru, augsnes aeratoru, lāpstu vai grābekli.

4 Sēklu izsēja:

- Atsūtītās sēklas ieber traukā un sajauc ar pāris saujām mazauglīgas augsnes – tas palīdzēs vienmērīgāk izsēt sēklas paredzētajā platībā.
- Labākus rezultātus var gaidīt, ja sēklas sajaucsi ar augsni, kas ņemta no dabiskas pļavas, piemēram, kurmja rakuma – tā būs irdena, barības vielām nabadzīga un, iespējams, saturēs arī augsnes mikroorganismus, kuri var veicināt pļavas augu attīstību.

Ja šāda augsne nav pieejama, sēklas var sajaukt ar smilti vai zāģu skaidām. Sēklu sajaukšanai nedrīkst izmantot dārza kompostu, jo tas ir pārāk auglīgs un satur daudz nezāļu sēklu, kas nomāks pļavas augu attīstību.

- Iegūto sēklu un augsnes maisījumu vienmērīgi iekaisi atsegtajās augsnes vietās.
- Pēc sēklu izsējas, vietu piebradā vai pieblietē ar lāpstu vai plaukstu, lai sēklas nonāk kontaktā ar augsni.

Ja iespējams, veic augsnes pievelšanu, lai izlīdzinātu augsnes atsegšanas laikā radušos nelīdzenumus un tie netraucētu turpmāko pļavas apsaimniekošanu.

- Ja sēšanu veic sausā laikā, noslēgumā – aplaisti to!

5 Kopšanas darbi pavasarī:

- Ja pavasarī iestāties ilgstošs sausuma periods – aplaisti apsēto vietu. Sevišķi būtiski to darīt sēto augu dīgšanas laikā. Sākumā to saknītes ir sīkas, tuvu augsnes virskārtai, tāpēc sevišķi jutīgas pret augsnes izžūšanu. Ja dīgsts izžūst – tas neatgriezeniski iet bojā.
- Iesētajā platībā pirmās sāks dīgt nezāles, jo to sēklas dabā ir visur un tās attīstās ļoti strauji. Ja nezāļu ir īpaši daudz, uzmanīgi izravē tās, bet ja izraujot varētu tikt aizskarts arī kāds pļavu augs – nogriez nezāli līdz zemei.

Ko tālāk?

Esi pacietīgs! Lielākā daļa pļavas augu ir daudzgadīgi – pirmajā gadā tie vēl nezied. Piemēram, parastā pīpene, pārkonamoliņi un dzirkstelīte uzzied otrajā gadā, kamēr ārstniecības pātaine vai pļavas vilkmēle pirmo reizi var uzziedēt arī trīs vai pat četrus gadus pēc iesēšanas. Daudziem pļavu augiem to attīstības sākumā ir nepieciešams attīstīt sakneņus un uzkrāt barības vielas. Tie uzzied tikai tad, kad ir pietiekoši attīstījušies, lai spētu ražot un izplatīt sēklas.

Lai sadīgušie augi pļavā iedzīvotos, pirmajā sezonā apsēto teritoriju nopļauj un novāc augusta beigās. Ja nākamās vasaras sākumā apsētajā platībā lekni sazēlušas graudzāles un nezāles, pirmo pļaušanu ar zāles savākšanu veic maija beigās vai jūnija sākumā. Ja iesētie pļavu augi nav nevēlamo augu nomākti – pļaušanu veic laikā, kad lielākā daļa augu jau noziedējuši un nogatavinājuši sēklas. Tas nozīmē, ka zāles pļaušanas biežums apsētajā platībā būs atkarīgs no tā kā konkrētajā gadā notiks veģetācijas attīstība. Visbiežāk mēreni mitri zālāji jāpļauj 1-2 reizes gadā, ik reizi zāli savācot.

Nogatavinātās sēklas vari savākt ar rokām un iesēt blakus platībās, pirms tam veicot augsnes sagatavošanas darbus – nopļaujot, novācot zāli un atsedzot augsni. Tā soli pa solītim, veicināsim pļavas augu atgriešanos mūsu ainavā!

www.grasslife.lv | E-pasts: ruta.sniedze@ldf.lv

Iesēj savu kvadrātmetru! Ir Latvijas Dabas fonda projekta GrassLIFE īstenota iniciatīva dabisko pļavu augu daudzveidības saglabāšanai. Projekts "GrassLIFE: Zālāju atjaunošana un to dažādas izmantošanas veicināšana" tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE programmas atbalstu un tā mērķis ir kura mērķis ir atjaunot izzudošos zālājus Latvijā un veicināt to ilgtspējīgu apsaimniekošanu.